

Naczelne Dowództwo W. P.
Zarząd Cywilny Ziem Wschodnich.

Piisk, dn. 14 czerwca 1919r.

Referent osobisty
do spraw politycznych i prasowych
Generalnego Komisarza Ziem Wschodnich.
Konrad Krupski.

1099/1/2.

Do Pana
Komisarza Generalnego
Ziem Wschodnich.

Raport.

W dniu dzisiejszym, z polecenia Pana Komisa-
rza Generalnego, udałem się w towarzystwie oficera
tężemikowego poruczn. Demidowicza - Demideckiego,
do Dowództwa miasta Piiska, gdzieśmy się zwrócili
do Dowódcy miasta pomocnika Landsterga
w następujących sprawach:

1° z prośbą o doręczenie nam po 1 egzemplarzu
publikowanych dotychczas przez Dowództwo miasta
rozporządzeń;

2° z zapytaniem, na jakiej podstawie opiera
się Dowództwo miasta Piiska, pobierając dotychczas
niektóre opłaty i podatki, które to prawo winno
obecnie przysługiwać wyłącznie władzom cywilnym,
zgodnie z odnosnym rozkazem Wodza Naczelnego
o rozgraniczeniu kompetencji władz wojskowych i cywilnych.

W pierwszej z wymienionych spraw otrzymania
librum odnośnie rozkazu w liczbie 7 - mi egzempl.

Sprawę drugą por. Landsterg potraktował
w sposób następujący:

Kiedyś się powstał na Nr. wymienionego
rozkazu Wodza Naczelnego i jego ściśle brzmienie

PIŁSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

i zwrócić uwagę dowódcy miasta na pobieranie
przez Dowództwo opłat za wóz towarów, za
wszelkie przemieszczenia, które winne wydawać władze
cywilne, i t.p., pporuczn. Landsberg odpowiadał
miejscowej w taki sposób: „a no tak, Pan mój
o tym dochodzie Pilsudskiego, ale przecież generał
Piłtowski nie może tutaj brać tego rozkazu w uwagę
znajduje bowiem, że jesteśmy tu na froncie,
gdzie tylko władzą wojskową sprawy te mogą
podlegać. Uwaga, moja, że rozkaz Wodza Korchnego
nie może mówić o ustaleniu specjalnego prawa
przyfrontowego dla spraw tego rodzaju, po braku
pporuczn. Landsberg jako teoretyczne zastawienie
formalne, nad którym przeszedł do porządku, nie
przywiązuje dużej wagi:

Z krótkiej rozmowy z ppor. Landsbergiem
dowiedziałem się jeszcze, że w stosunku do żydowskiej
ludności miasta uważa on za jedyną bodaj
wskazaną dla wojska metodę — rozstrzelanie od
czasu do czasu jakichś 10-ciu żydów, a będzie
wszystko w porządku.”

Ogólne wrażenie z rozmowy odnośnie nasłuch-
ujące: pporuczn. Landsberg nie jest jednostką
złej woli, lecz — pomimo bodaj zdolności swej —
jest zbyt jednostkowy i pewny siebie i nie
wyczuwa wielu kwestji skomplikowanych i
niejasnych, w których na gruncie
miejscowym trzeba się znacznie lepiej orientować.

Konrad Kryski, referent

1099/K

Władze Wojskowej, na przechwyceniu w Łagwie, Smach...
skarżona wójta, przez Postawę...
ustąpił...
...stajnie na konie.

Wszystko stało się brane...
bez...
...

Wszystko stało się brane...
rekreacji koni, wiat, nie...
...użytku...
...

Wszystko stało się brane...
Władz Pol-
skich i...
...samorządu i za-
mierzonem...
...podjęta...
...w szeregu...
...zobierze...
...czasu wo-
jennego...
...br-
...w...
...w...
...urządzeń

Wszystko stało się brane...
w sprawie...
cykl...
...Krupki...
...Podporucznik
...do Pińska
...niego
...punkt po...
...Genera
...przez Naczelnego
...nie...
...nieprawo
...nie...
...w tym...
...jeszcze
...tworzą

Handwritten signatures and notes in red ink.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

WARSZAWA
1918
11 dnia 1/11

Ima 22/10 1919
Kabrana Ila Kamarmeny
2 Kotelu Warczawskiego

1099/92.

- 4 Luskov
4 Kereslov
4 Matrase
1 Karpapka
Lopizsal Wachnsien

Sibitski

231

186

~~W. J. / R. F. t.~~
~~M. J. / C. Chalier~~
~~W. J. / Pascher~~
~~W. J. /~~

I

1099/A₂

Naczelne Dowództwo W.P.
Zarząd Cywilny Ziem Wschodnich

K o m i s a r z G e n e r a l n y
Ziem Wschodnich.-

Do

N a c z e l n e g o W o d z a

R I A I P O R T.

W dniach 19, 17 b.m. przeprowadziłem inspekcję urzędów cywilnych na terenie D.O.E. Brzeskiego. Wysiłki administracji cywilnej w celu wprowadzenia sprężystego Zarządu, z uwzględnieniem potrzeb miejscowej ludności i równomiernego rozdziału świadczeń wojennych napotykała stałą przeszkodę ze strony niższych organów wojskowych, wkraczających, wbrew rozkazowi Naczelnego Wodza z dnia 12 maja Nr. 149, w kompetencję Władz Cywilnych i wydających rozmaite zarządzenia, sprzeczne zarówno z literą prawa jak i z poczuciem sprawiedliwości.- Odwoływanie się do Władz przełożonych dotychczas nie wydało pożądanego skutku.-

Na czele żandarmerji w okręgu stoi podporucznik Wehr.- od 17 maja do 10 czerwca przez żandarmerję zostały popełnione następujące wykroczenia:

W Brześciu dnia 17 maja o godzinie 2-giej w nocy żandarm Heintel śmiertelnie ranił Naczelnika więzienia w Brześciu p. Anastazego Socia. Od udziału w dochodzeniu śledczym Władze cywilne zostały usunięte, ze strony Urzędów żandarmerji nie mam powiadomienia o wyniku dochodzenia, - jednakże dane przeprowadzone poufnie, przez

Władze cywilne śledztwa, upoważniają mnie do twierdzenia, że tu miało miejsce zabójstwo z premedytacją.-

W nocy 18 maja było wykonanych 8 grabieży zbrojnych przez żandarmerję i gwałtem wzięty zatrzymany przez policję wóz z wyrobami siodlarskimi.-

Ludność Brześcia bez różnicy wyznań została ogołoczoną z dużej ilości mebli, włącznie do pianina, wywiezionych przez żandarmerję do Pińska.-

Na jedną z wsi w powiecie Brzeskim wachmistrz żandarmerji nałożył kontrybucję w wysokości kilkuset tysięcy rubli i od części ściągnął opłaty po 500 rubli.- / Dochodzenie w tej sprawie się przeprowadza /.-

W Kobryniu wachmistrz żandarmerji Klimek przeprowadza rewizję i konfiskuje pieniądze, a na interwencję sędziego śledczego i Komisarza powiatu odpowiada, że pieniądze są " pochodzenia bolszewickiego i żandarmerja ma prawo je brać ".-

Żandarm kupuje konie u miejscowego handlarza, koń włazi w cudze żyto, handlarz obity w podejrzeniu, że konia skradł, a na skutek uwagi Komisarza powiatowego o niesłuszności kary, handlarz poszedł do więzienia.-

Włościanie kupują mąkę w Powiatowej składnicy aprowizacyjnej i wiozą do gminy w Drohiczynie - żandarmerja konfiskuje 90 pudów mąki na tej zasadzie, że gmina nie otrzymała przepustki od żandarmerji. Komisarz powiatowy skarży się Dowódcy grupy, - protestując przeciwko nadużyciom żandarma. Mąka nie oddana, ale do Komisarza przyjechał oficer żandarmerji i wdrożył dochodzenie o obrazę ~~honoru~~ honoru żandarmerji przez Komisarza w podaniu wysłanym Generałowi.

Posterunek żandarmerji w Janowie pobierał do końca maja opłaty za przepustki. W końcu maja ~~nie~~ wydawanie przepustek przekazane zostało Władzy cywilnej, ale ani rachunki, ani kasa w całości dotychczas nie zostały przekazane Komisarzowi powiatu.

W Brześciu, Kobryniu i Pińsku przesyłanie do więzień odbywa

./.

się bez niezbędnych formalności: żandarm przyprowdza lub przysy-
ła więźnia bez wskazania przez kogo i za co został więzień aresz-
towany i karze go osadzić w więzieniu, - w takiż sposób zwalnia
z więzienia. Wskutek tego^w więzieniach są więźniowie przez dłuższy
czas przez nikogo nie badani i Naczelnicy więzień nie wiedzą jak
mają z nimi postąpić.

W Pińsku, gdzie władzę Dowódcy miasta sprawuje podporucznik
Landsberg i stale przebywa porucznik Wehr, Władze cywilne do chwi-
li mego wyjazdu z Pińska były w zupełności, a prawdopodobnie są
i teraz poddane porucznikowi Landsbergowi, lub innym wojskowym,
mianującym sędziów śledczych, pokoju, rejenta, naczelnika milicji
komunalnej. Dowódca miasta rządzi samodzielnie wszystkim. Mili-
cja miejska, wójci, sołtysi wiejscy, zarząd miasta, naczelnik wię-
zienia - wszystkie organy Władzy cywilnej są poddane jego Władzy.
Wydawanie przepustek, rekwizycje i konfiskaty należą do niego.

Wydany został zakaz przywożenia do Pińska żywności i znam
wypadek konfiskaty 1600 pudów żyta, kupionego przez kooperatywę;
jednakże zakaz ten nie jest kategoryczny i można uzyskać zezwole-
nie na przywóz za przepustką od żandarmerji.

Przepustki wydają się na w/wóz i wywóz towarów z pobraniem
3% od wartości na rzecz Dowództwa. Miasto w taki sposób jest po-
zbawione prawie jedynego dochodu. Wprawdzie Dowództwo podarowało
miastu, nałożoną na ludność żydowską, kontrybucję w sumie 100.000
rubli, jednakże ten podarunek nie zaspokoił potrzeb miasta, a
poderwał zupełnie zaufanie ludności do Dowództwa i Magistratu,
z powodu, że kontybuacja początkowo nałożona na bogatych spekulan-
tów, przełożoną pozostała później na ludność ubogą, nie mającą,
pomimo teroru panującego w Pińsku, możliwości opłacenia przypadają-
cej stawki, na skutek czego wydany został rozkaz o licytacji ru-
chomości / Rozkaz Nr. 5, Obwieszczenie Nr. 2/.

Porucznik Landsberg wprowadził cenzurę gazet warszawskich:
z debitu korzystają gazeta Warszawska, Kurjer Warszawski, Zorza

Tygodnik Illustrowany, Gazeta świąteczna, Mucha, Placówka, Dziennik Powszechny i Swobodne Słowo, za sprzedaż innych gazet, w tej liczbie i Monitora grozi ciężka kara i konfiskata wszystkich gazet / zezwolenie udzielone właścicielowi kiosku /.-

Ludność miasta była brana z ulicy i mieszkań na roboty przymusowe / rozkaz Nr. 3 /, dla usystematyzowania zostały wydane / Obwieszczenie Nr. 2 i Obwieszczenie miejskie / zarządzenia, które jednak dotychczas sprawy tej nie uregulowały.-

Za roboty przymusowe, rekwizycje i konfiskaty, przeprowadzane zbyt często, bez udziału władz cywilnych, ludność miasta i powiatu nie otrzymuje nic, lub dostaje kwity, nie posiadające w jej oczach wartości realnej.-

W składach Pińskich kupców, obwinionych o nabycie towaru od Niemców, samodzielnie gospodaruje, niezależny od Komisji zdobyczy wojennych w Brześciu, przesłany przez Kwatermistrzostwo główne z Warszawy do grupy Generała Listowskiego inżynier Harting: konfiskuje cenne rzeczy i wysyła je do rozmaitych oddziałów. Zapytany przezemnie Generał Listowski, czy udzielił polecenia na konfiskatę, odpowiedział, że nie wie po co przyjechał inżynier Harting i co robi. Inżynier Harting nie udzielił mi wyjaśnień, komu przekazuje skonfiskowane rzeczy, zaznaczając, że rozkazu Naczelnego Wodza z dnia 12 maja nie czytał a Komisja zdobyczy wojennych nic go nie obchodzi.-

na kopyt
Z Akcyjnej fabryki zapalek, która mogła być uruchomiona każdej chwili i dać zrobek 2000 robotników - kolej zabiera warsztaty a inne Władze wojskowe chcą zabrać kotły, dowodząc, że stanowią one przedmiot zdobyczy, chociaż fabryka powstała na dużo lat przed przyjściem Niemców do Pińska.-

Pieniądze ofiarowane przez Misję Amerykańską na ludność ubogą miasta w ilości 100.000 marek trafiają do Intendantury.-

Pieniądze 35.000 rubli z Kasy skarbowej, księgi i dokumenty podatkowe, depozyty miejskie i szlacheckie,- znajdują się nie u

w Brześciu, Kobryniu i Pińsku przesyłani /.

Władzy cywilnej, a na przechowaniu w Kasynie, Gmach zaś Kasy ze skarbcem zajęty przez Posterunek żandarmerji, która go nie chce ustąpić Kasie powiatowej, bo w dziedzińcu są stajnie na 4 konie.

Mebel są stale brane z mieszkań prywatnych przez żandarmów bez formalnych pokwitowań.-

Ludność wiejska składa setki podań w sprawie konfiskaty i rekwizycji koni, cieląt, bydła, nie płacenia za furmanki, zamiany koni na krowy lub konie do użytku niezdadne.-

Wytwarza to wszystko atmosferę nieprzyjazną dla Władz Polskich i może się ujawnić przy wyborach do samorządu i zamierzonym plebiscycie. Uczucia te podnieca drużyna rosyjska, w szeregach której ludność miejscowa znajduje dobrze sobie znanych czynowników, umiejących doskonale stosować metody czasu wojennego dla własnej korzyści. Drużyna manifestuje braterstwo brni na wsi i polityki w mieście, przystrajając w znaki narodowe rosyjskie teatr i kasyno przy okazji peryodycznie urządzanych przedstawień i bankietów.-

Zainterepelowany w sprawie stosunku Władzy wojskowej do cywilnej przez mego urzędnika Pana Krupskiego - Podporucznik Landsberg odpowiedział, że rozkaz Naczelnego Wodza do Pińska stosować się nie może. To samo wyjaśnienie otrzymałem od niego na konferencji z Generałem Listowskim, gdzie punkt po punkcie zwalczał rozkaz o kompetencji Władzy cywilnej. Wprawdzie Genera Listowski uznał, że skoro rozkaz jest podpisany przez Naczelneg Wodza to ani on, ani porucznik Landsberg, ani Generalny Komisarz nie ma prawa go zmieniać,- jednakże rozkazu, znoszącego nieprawne rozporządzenia Porucznika Landsberga nie wydał, a przynajmniej mnie o tem nie zawiadomił - i wyjechałem z Pińska w tym prześwi ozeniu, że twarda ręka Pana Wehra i Landsberga stanie się jeszcze twardszą.

19 czerwca 1919 gr.

Komisarz Generalny
Komotowski

ABJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 1099/92 dnia 9 / VII 1919 r.
Wydział

ПРИКАЗЪ № 5.

2 мая 1919 года.

Срокъ уплаты контрибуціи, возложенной Командующимъ Группой на еврейское население гор. Пинска истекаетъ 4 мая с. г. Приказываю всѣмъ получившимъ соотвѣтствующія повѣстки съ указаніемъ суммы, опредѣленной новой распределительной комиссіей внести таковую въ Комендантское Управление. Во избѣжаніе принудительныхъ мѣръ предлагаю вносить контрибуцію сейчасъ же послѣ полученія повѣстки, которыя будутъ разсылаться съ 5-го мая с. г.

ЛЯНДСБЕРГЪ поручикъ

Комендантъ г. Пинска и Пинскаго уѣзда.

ROZKAZ № 5.

Dnia 2 maja 1919 roku.

Wobec tego iż termin odroczenia spłaty kontrybucji nałożonej z rozkazu D-wa Grupy Podlaskiej na ludność żydowską m. Pińska upływa w dniu 4 maja r. b. przeto nakazuje by po otrzymaniu awizacji z wyznaczoną przez specjalną komisję sumą, niezwłocznie takowa została złożoną do D-wa Miasta. W celu uniknięcia środków przymusowych polecam wykonać to jak najrychlej.

LANDSBERG pporucznik

Komendant m. Pińska i Obwodu Pińskiego.

ОБЪЯВЛЕНІЕ № 2.

Въ виду частыхъ жалобъ на недостатокъ работы, мѣстные жители неохотно идутъ или совсѣмъ не являются на работу. Въ виду этого будутъ производиться принудительныя публичныя работы.

П Л А Т А:

мужчинамъ 8 руб., женщинамъ 6 руб. въ день.

Выдача заработковъ рабочимъ, получающимъ работу непосредственно отъ комендантскаго управления будетъ производиться въ Управленіи еженедѣльно по средамъ и субботамъ.

КОМЕНДАНТСКОЕ УПРАВЛЕНІЕ.

Пинскъ, 2 мая 1919 г.

OBWIESZCZENIE № 2.

Nie było ogłoszone w urzędzie
Wydziałowe w urzędzie

Pomimo częstych utyskiwań na brak pracy, ludność miejscowa nie chętnie idzie lub wcale nie stawia się na roboty publiczne, wobec czego zarządza się roboty przymusowe.

DZIENNA PŁATA:

męższczyźnie 8 rb., kobiecie 6 rb.

Wypłata robotnikom, którzy otrzymali pracę bezpośrednio od Dowództwa miasta odbywać się będzie w D-wie w środy i soboty każdego tygodnia.

DOWÓDZTWO MIASTA.

Pińsk, 2 maja 1919 r.

244
495

ОБЪЯВЛЕНІЕ № 2.

24 мая 1919 года.

30 мая с. г. будетъ производиться продажа съ аукціона имущества тѣхъ лицъ, кто до выше означеннаго времени не внесетъ возложенной контрибуціи.

Желающіе пріобрѣсти вещи продаваемыя съ аукціона, должны явиться въ Комендантское Управление 30 мая въ 10 час. утра.

ЛЯНДСБЕРГЪ поручикъ
Комендантъ г. Пинска и Пинскаго уѣзда.

OBWIESZCZENIE № 2.

Dnia 24 maja 1919 r.

Dnia 30 maja r.b. nastąpi sprzedaż przez licytację mienia tych, którzy do wymienionego dnia nie wniosą nałożonej kontrybucji. Pragnącym nabyć rzeczy wystawione na licytacji należy się zgłosić do Dowództwa Miasta w dniu 30 maja o godzinie 10-ej rano.

LANDSBERG pporucznik

Komendant m. Pińska i Obwodu Pińskiego.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

Вслѣдствіе усиленныхъ ежедневныхъ требованій
Войсковыхъ частей предоставленія значительнаго коли-
чества рабочихъ для производства разныхъ работъ
отъ города, неимѣющаго средствъ на оплату рабочихъ,
Городское Управленіе съ разрѣшенія Административно-
военной власти постановило ПРИВЛЕЧЬ КЪ ПРИ-
НУДИТЕЛЬНЫМЪ РАБОТАМЪ ВСЕ НАСЕЛЕНІЕ
ГОРОДА въ возрастѣ отъ 17 до 55 лѣтъ.

Лица, желающія быть освобожденными отъ
принудительныхъ работъ, обязаны приобрѣсти въ
кассу Магистрата билеты освобождающіе отъ
работъ.

Цѣна мѣсячнаго билета для мужчинъ 20 р.
и для женщинъ 10 р.

Вырученныя отъ продажи сихъ билетовъ
суммы будутъ употреблены на оплату рабочихъ.

Освобожденіемъ отъ обязательныхъ работъ
и выкупа билетовъ пользуются лица духовнаго
званія и служащіе въ Правительственныхъ и
городскихъ учрежденіяхъ.

ПРОДАЖА БИЛЕТОВЪ НА МАЙ МѢСЯЦЪ ПРОИЗВОДИТСЯ ВЪ КАССѢ
МАГИСТРАТА СЪ СЕГОДНЯШНЯГО ДНЯ.

Президентъ гор. Пинска М. ЗАПОЛЬСКІЙ-ДОВНАРЪ.

Секретарь Ф. МЕЛЕХЪ.

OBWIESZCZENIE.

Wobec ciągłego zapotrzebowania przez Władze Wojskowe znacznej ilości robotnika do wykonania rozmaitych robót od Magistratu, który nie posiada gotówki do opłacenia pracujących postanowił z zezwolenia Władz Administracyjno-Wojskowych POWOLĄĆ do PRZYMUSOWEJ PRACY CAŁĄ LUDNOŚĆ MIEJSKĄ w wieku od 17 do 55 lat.

Ci, którzy by chcieli zwolnić się od pracy przymusowej, obowiązani są wykupić w Zarządzie miasta kartę zwalniającą.

Gena karty miesięcznej dla mężczyzn 20 rub. i dla kobiet 10 rubli.

Uzyskane ztąd środki będą użyte na opłacenie pracujących.

Prawo zwolnienia od pracy i opłaty uzyskują osoby duchowne i pracujące w Urzędach Państwowych i Miejskich.

KARTY NA MAJ MIESIĄC SĄ DO NABYCIA W KASIE MAGISTRATU OD DNIA DZISIEJSZEGO.

Prezydent m. Pińska: M. ZAPOLSKI-DOWNAR.

Sekretarz: F. MELECH.

